

Kozocsa Sándor Géza 70 éves*

Jelentem Társaságunk tisztelt tagjainak, hogy – bármennyire hihetetlen – Kozocsa tanár úr is belépett a hetvenkedők táborába. Jó szokásunkhoz híven illik hát ez alkalommal köszönteni. Kezdem azzal, hogy készséggel vállalkoztam erre a köszöntésre. Készséggel, mert Kozocsa Sándorban igazi hűséges embert ismertem meg. Hűség az örök értékekhez: a szépséghez, esztétikumhoz, az

---

* Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság 2006. március 7-i felolvasó ülésén.

igaz ügyhöz, a tanításhoz, a barátokhoz, a közösségekhez – ez jellemzi Kozocsa tanár urat. Ezért írt lelkesen Tóth Árpád és Reményik Sándor verseinek a mindig időszerű üzenetéről, a szépséget és a felemelést biztosító nyelvi-stilisztikai eszközeiről; ezért tanított minden iskolafajtában szívvel-lélekkel, hozzásegítve ehhez a leendő magyartanárokat is. Ezért tart lépést ma is a magyar és a világirodalom érdemi megismerésével. És – hogy egy kissé most már hazabeszéljek – ezért tagja évtizedek óta a Stíluskutató csoportnak, és ezért van jelen az egyre fogyatkozó létszámú Kruzsok havonkénti találkozóin.

Másik jellemző vonása Kozocsa Sándornak – amely mindenekelőtt a munkásságában nyilvánul meg, és amely mai szétszórt, lehetetlen világunkban a mi tudományos életünkben is egyre inkább kicsúszik – a „filosz” jelleg. A szakmát alaposan ismerni, minden felmerülő kérdésnek utánajárni, az elődök odavágó munkásságát kritikával, de hivatkozással felhasználni, csak kiérlelt munkát adni ki a kezünkből – ez jelenti a filozságot a Kozocsa tanár úr esetében is...

Mindjárt tegyük azonban hozzá, hogy Kozocsa Sándor nem mindennapi háttérrel indult el pályáján, és hogy a későbbiek során is jó iskolát kapott. A Kozocsa család gyökerei Erdélybe vezetnek, édesapja Dicsőszentmártonban született, és ahogy hallottam, a Kozocsák ereiben örmény vér is csörgedez. Aztán édesapja kitűnő bibliográfus, irodalomtörténész és folyóirat-szerkesztő volt, aki otthonosan mozgott más népek irodalmában is. Tehát elsősorban a könyvek vették körül az ifjú Kozocsa Sándort. Még tovább menve, hogy a „tanítói” hajlam felülkerekedett benne, hogy valóban sokoldalú filoszvá vált, ahhoz adottságain kívül az járult hozzá, hogy – jellemzően – a magyar–könyvtár szakot választotta, majd annak elvégzése után – ahogyan már jeleztem – mindenfajta oktatásban, nevelésben része volt. Kezdte a napközi otthoni nevelői állással, majd általános iskolai, aztán gimnáziumi tanár lett, ezt követően szakvezető tanár magyarból, majd az egyetem nyelvtörténeti és mai magyar nyelvi tanszéke következett, hogy aztán a Trefort Gimnázium igazgatóhelyetteseként menjen nyugdíjba. De közben tagja volt az OKTV magyar nyelvi munkabizottságának, rendszeresen szerepelt a Magyar Rádió „Kritikusok fóruma” és egyéb műsoraiban, részt vett a pedagógiai tanszék interdiszciplináris foglalkozásaiban. De ami talán még fontosabb: dolgozott a nyelvészeti tudományos munka sűrűjében: „A magyar nyelv történeti nyelvtana”, a „Régi magyar kódexek” és „A magyar nyelvtörténet forrásai” munkálataiban. Érthető tehát, hogy közleményei, recenziói jelentek meg a Magyar Nyelvben, a Magyar Könyvszemlében, az Irodalomismeretben, a Stíluscsoport kiadványaiban, a Honismeretben, és még sorolhatnám tovább. Szerkesztett – mégpedig példamutatóan – tanszéki kiadványokat. És – hála Istennek – szerény, kedves egyéniségével ma is köztünk van, folytatja csendesen és mindig megfontoltan korábbi munkáját.

Kedves Sándor, a jó Isten sokáig éltesse kedves családdal együtt!

SZATHMÁRI ISTVÁN